

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1011/2023
04.10.2023.године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Дубравке Дамјановић, председника већа, Гордане Којић, Александра Степановића, Бате Цветковића и Бојане Пауновић, чланова већа, са саветником Врховног суда Весном Зарић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због продуженог кривичног дела пореска утаја из члана 229. став 3. у вези става 1. у вези члана 61. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Момчила Ковачевића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Алексинцу К 65/22 од 02.02.2023. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 351/23 од 01.06.2023. године, у седници већа одржаној дана 04.10.2023. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Момчила Ковачевића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Алексинцу К 65/22 од 02.02.2023. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 351/23 од 01.06.2023. године, у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Алексинцу К 65/22 од 02.02.2023. године окривљени АА оглашен је кривим због извршења продуженог кривичног дела пореска утаја из члана 229. став 3. у вези става 1. у вези члана 61. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од једне године и новчану казну у одређеном износу од 100.000,00 динара. Окривљени је обавезан на плаћање трошкова о чијој висини ће суд одлучити посебним решењем.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 351/23 од 01.06.2023. године усвојена је жалба ОЈТ у Алексинцу и преиначена пресуда Основног суда у Алексинцу К 65/22 од 02.02.2023. године у делу одлуке о кривичној санкцији тако што је окривљени за продужено кривично дело пореска утаја из члана 229. став 3. у вези става 1. у вези члана 61. КЗ, за које је оглашен кривим, осуђен на казну затвора у трајању од две године и новчану казну у одређеном износу од 500.000,00 динара, док је жалба

браниоца окривљеног одбијена као неоснована и првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости је поднео бранилац окривљеног АА - адвокат Момчило Ковачевић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 3) ЗКП, са предлогом да Врховни суд уважи поднети захтев, укине побијану пресуду и предмет врати на поновно одлучивање или их преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у делу који се односи на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9), док је у осталом делу недозвољен.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, бранилац окривљеног у поднетом захтеву истиче да је суд прекорачио оптужбу тиме што је у изреци направио конструкцију продуженог кривичног дела, чега нема у оптужници.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Одредбом члана 420. став 1. ЗКП је прописано да се пресуда може односити само на лице које је оптужено и само на дело које је предмет оптужбе садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници. Дакле, из цитиране законске одредбе произилази да између оптужбе и пресуде мора постојати идентитет и подударност у погледу субјективне и објективне истоветности дела.

По налажењу Врховног суда, наведеном изменом чињеничног описа кривичног дела из оптужног акта ОЈТ у Алексинцу Ктo.251/21 од 13.12.2021. године, суд није прекорачио оптужбу, односно није повредио ни субјективни, а ни објективни идентитет оптужбе и пресуде на штету окривљеног АА.

Ово стога што суд може изменити опис дела дат у оптужници а да не прекорачи оптужбу, све док измењени опис остаје у границама чињеничног основа оптужнице тј. у границама оних чињеница и околности на којима се оптужба заснива а из којих произилазе законска обележја одређеног кривичног дела.

У конкретном случају оптужбом је окривљеном стављено на терет да је критичном приликом „ у пореском периоду од 01.01.2010. године до 31.12.2010. године

и од 01.01.2011. године до 31.12.2011. године у својству пореског обвезника физичког лица...“ чиме је извршио кривично дело пореска утаја из члана 229. став 3. у вези става 1. КЗ, а побијаном пресудом је оглашен кривим да је извршио продужено кривично дело пореска утаја из члана 229. став 3. у вези става 1. у вези члана 61. КЗ, тако што је „у пореском периоду од 01.01.2010.године до 31.12.2010. године у својству пореског обвезника физичког лица ... у пореском периоду од 01.01.2011. године до 31.12.2011. године у својству пореског обвезника физичког лица...“

Када се има у виду да суд није везан правном оценом кривичног дела из оптужбе а да је окривљени оглашен кривим за исте радње које су описане у оптужном акту, тада раздвајањем радњи окривљеног за критичне периоде односно за фискалне године и то за 2010. годину и 2011. годину, није нарушен објективни идентитет оптужбе и пресуде јер таквим поступком суд није прешао границе чињеничног основа оптужнице.

Имајући у виду напред наведено то су у конкретном случају неосновани наводи браниоца окривљеног којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА је у осталом делу недозвољен.

Наиме, бранилац окривљеног у захтеву истиче и повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, због које је дозвољено подношење захтева окривљеном и браниоцу. Међутим, бранилац наведену повреду закона образлаже тако што оспорава утврђено чињенично стање и указује на погрешну оцену доказа од стране нижестепених судова, дајући сопствену оцену изведених доказа која је потпуно другачија од оне дате у побијаним правноснажним пресудама. Ово са разлога што наводи да суд није прихватио доказе о лечењу и операцијама ћерке окривљеног иако су сведоци – запослени навели да су сами сакупљали новац за лечење ћерке окривљеног који је намењен управо томе, па како окривљени није стекао никакав приход није имао ни обавезу плаћања пореза на доходак грађана. Из тог разлога је нетачно и у супротности са доказима у предмету, да се ради о приходу окривљеног на који постоји обавеза плаћања пореза на доходак грађана.

Поред наведеног, у захтеву се истиче и повреда кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, због које је дозвољено подношење захтева окривљеном и браниоцу. Међутим, у образложењу наведене повреде закона бранилац наводи да је суд неправилно ценио све околности које утичу на висину казне, на који начин се суштински указује на повреду одредбе члана 441. став 1. ЗКП.

Како, дакле, бранилац окривљеног у поднетом захтеву, као разлог побијања правноснажних пресуда, само формално означава повреде закона због којих је подношење захтева дозвољено, док суштински указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање и повреду одредбе члана 441. став 1. ЗКП, а што не представља законске разлоге због којих је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење овог ванредног правног лека окривљеном и браниоцу због

повреде закона, стога је Врховни суд захтев браниоца окривљеног АА у овом делу оценио недозвољеним.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаном пресудом није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Момчила Ковачевића, Врховни суд је, на основу члана 491. став 1. ЗКП, захтев у односу на ову повреду одбио као неоснован, док је у осталом делу на основу члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП и члана 485. став 4. ЗКП, захтев одбацио као недозвољен и одлучио као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Весна Зарић,с.р.

Председник већа-судија
Дубравка Дамјановић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић